Сынып жетекшілеріне арналған кәсіптік бағдар беру бойынша әдістемелік ұсынымдар

Мақсатты аудитория: 3–4-сынып, 5–7-сынып және 8–11-сынып жетекшілері.

Бағыты: білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, кәсіптер әлемі туралы түсінігін кеңейту, қызығушылықтары мен қабілеттерін дамыту, болашақ мамандықты саналы түрде таңдауға кезең-кезеңімен дайындау.

1. Жалпы әдістемелік мақсат пен міндеттер

Мақсаты: оқушылардың кәсіптік өзін-өзі анықтауына жағдай жасау, еңбекке құрметпен қарауын қалыптастыру, жеке қабілеттері мен қызығушылықтарын танып-білуіне және болашақ білім беру бағытын таңдауға көмектесу.

Міндеттері:

- оқушыларды түрлі кәсіптермен, еңбек түрлерімен және мамандықтардың қоғамдағы маңызымен таныстыру;
- оқушылардың қызығушылықтарын, бейімділіктерін және жеке қабілеттерін анықтауға көмектесу;
- еңбекқорлық, жауапкершілік, бастамашылдық және ынтымақтастық дағдыларын дамыту;
- кәсіптер туралы ақпаратты іздеу, салыстыру және талдау мәдениетін қалыптастыру;
- ата-аналарды, пән мұғалімдерін және мамандарды кәсіптік бағдар беру жұмысына тарту;
- оқушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес кәсіптік бағдар беру іс-шараларын жүйелі ұйымдастыру.

Негізгі қағида: кәсіптік бағдар беру — белгілі бір мамандықты таңдауға мәжбүрлеу емес, оқушының өзін тануына, мүмкіндіктерін бағалауына және саналы шешім қабылдауына көмектесу.

2. Кәсіптік бағдар берудің жас кезеңдеріне сәйкес ерекшеліктері

3–4-сыныптар

Кәсіптер әлемімен танысу

- Еңбек пен мамандық туралы бастапқы түсінік қалыптастыру.
- Түрлі кәсіп иелерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу.
- Ойын, сурет, әңгіме және шығармашылық тапсырмалар арқылы қызығушылықты ояту.

5–7-сыныптар

Өзін тану және қызығушылықтарды зерттеу

- Қабілеттері мен қызығушылықтарын анықтауға бағыттау.
- Кәсіптерді еңбек салалары бойынша салыстыру.
- Топтық жобалар, кәсіби кездесулер және практикалық тапсырмалар ұйымдастыру.

8–11-сыныптар

Кәсіби өзін-өзі анықтау және жоспарлау

- Кәсіптік қызығушылықтар мен жеке мүмкіндіктерді талдау.
- Білім беру бағыттары мен мамандықтарға қойылатын талаптарды зерттеу.
- Жеке кәсіби даму жоспарын әзірлеу және таңдау жауапкершілігін қалыптастыру.

3. 3–4-сынып жетекшілеріне арналған әдістемелік ұсынымдар

3.1. Негізгі мақсаты

Бастауыш сынып оқушыларының еңбек туралы түсінігін кеңейту, кәсіптерге қызығушылығын арттыру, әр мамандықтың қоғам үшін маңызды екенін түсіндіру.

3.2. Жұмыстың негізгі бағыттары

- Танымдық бағыт: кәсіптер, еңбек құралдары, мамандардың жұмыс орындары туралы мәлімет беру.
- Тәрбиелік бағыт: еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа, жауапкершілікке және еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу.
- Шығармашылық бағыт: сурет салу, ертегі құрастыру, рөлдік ойындар арқылы кәсіптерді таныстыру.
- Отбасылық бағыт: ата-аналардың мамандықтары туралы әңгімелер мен кездесулер ұйымдастыру.

3.3. Ұсынылатын іс-шаралар

Іс-шара атауы	Өткізу формасы	Күтілетін нәтиже
«Кім боламын?»	Сынып сағаты	Оқушы өзінің қызығушылығы туралы айтады
«Кәсіптер әлемі»	Суреттермен жұмыс, викторина	Кәсіптерді ажыратады
«Менің ата-анамның мамандығы»	Әңгіме, таныстырылым	Еңбекке құрметі артады
«Мамандықты тап»	Дидактикалық ойын	Кәсіп пен еңбек құралын сәйкестендіреді
«Мен болашақта...»	Сурет көрмесі	Арманын шығармашылықпен жеткізеді

«Бір күндік маман»	Рөлдік ойын	Түрлі кәсіптің ерекшелігін түсінеді

3.4. Сынып жетекшісіне арналған практикалық ұсыныстар

1. Кәсіптік бағдар беру жұмысын ойын түрінде және қысқа, қызықты тапсырмалар арқылы ұйымдастыру.
2. Дәрігер, мұғалім, құрылысшы, аспаз, жүргізуші, бағбан, инженер, бағдарламашы сияқты әртүрлі кәсіптерді таныстыру.
3. Қыздар мен ұлдарға арналған кәсіптер деп бөлмей, барлық мамандықтың әр балаға ашық екенін көрсету.
4. Балаларды өздерінің болашақ мамандығын ерте таңдауға міндеттемеу.
5. Мамандықтың қоғамға пайдасын, еңбек құралдарын және күнделікті міндеттерін түсіндіру.
6. Оқушылардың қызығушылықтарын бақылап, олардың сұрақтарына еркін жауап беруге мүмкіндік жасау.

Ұсынылатын әдістер: әңгімелесу, ертегі, сурет салу, пазл, кәсіптік лото, жұмбақтар, рөлдік ойын, бейнеролик және экскурсия.

3.5. Сынып сағатының үлгісі

Тақырыбы: «Кәсіптің бәрі жақсы»

Мақсаты: оқушыларға кәсіптердің қоғамдағы маңызын түсіндіру және еңбекке құрмет сезімін қалыптастыру.

Өткізу барысы:

1. Ұйымдастыру кезеңі — «Жақсы көңіл күй» жаттығуы.
2. Қызығушылықты ояту — кәсіп иелерінің суреттерін көрсету.
3. Негізгі бөлім — «Бұл кімнің құралы?» ойыны.
4. Шығармашылық жұмыс — «Менің арманымдағы кәсіп» суретін салу.
5. Қорытынды — әр оқушы өзіне ұнайтын кәсіп туралы бір сөйлем айтады.

Бағалау: оқушының белсенділігі, кәсіптерді тануы, өз ойын жеткізуі және басқа мамандықтарға құрметпен қарауы бақыланады.

4. 5–7-сынып жетекшілеріне арналған әдістемелік ұсынымдар

4.1. Негізгі мақсаты

Жасөспірімдердің өзін-өзі тануына, қызығушылықтары мен қабілеттерін байқауына, түрлі кәсіп салалары туралы түсінігін кеңейтуіне және мамандықтар әлеміне саналы қызығушылық қалыптастыруына жағдай жасау.

Бұл кезеңде оқушыға дайын мамандық ұсынудан гөрі, «Маған не қызық?», «Мен нені жақсы орындаймын?», «Қандай іспен айналысқанды ұнатамын?» деген сұрақтарға жауап іздеуге көмектесу маңызды.

4.2. Жұмыстың негізгі бағыттары

- Өзін-өзі тану және жеке қызығушылықтарды анықтау.
- Кәсіптерді еңбек салалары бойынша жіктеу.
- Қазіргі және болашақта сұранысқа ие болуы мүмкін кәсіптер туралы ақпарат беру.
- Қарым-қатынас, шығармашылық, сыни ойлау, цифрлық сауаттылық сияқты әмбебап дағдыларды дамыту.
- Кәсіп иелерімен кездесу және кәсіби орта туралы түсінік қалыптастыру.
- Ата-аналармен бірлескен кәсіптік бағдар беру жұмыстарын жүргізу.

4.3. Ұсынылатын іс-шаралар

Іс-шара	Мазмұны
«Менің қызығушылықтар картам»	Оқушы ұнататын пәндерін, әрекеттерін және хоббиін анықтайды
«Кәсіптерді зерттейміз»	Бір кәсіптің міндеттері, жұмыс орны және қажетті дағдылары зерттеледі
«Кәсіптер жәрмеңкесі»	Топтар әртүрлі кәсіпті таныстырады
«Болашақ кәсіптері»	Технология, экология, медицина, инженерия салаларындағы өзгерістер талқыланады
«Мамандық иесімен кездесу»	Ата-ана немесе шақырылған маман өзінің жұмысы туралы әңгімелейді
«Менің қабілетім — менің мүмкіндігім»	Оқушы күшті жақтары мен дамытуға қажетті дағдыларын анықтайды
«Кәсіптік жоба»	Топ белгілі бір кәсіп туралы шағын зерттеу жүргізеді

4.4. Сынып жетекшісінің жұмыс алгоритмі

1. Бақылау: оқушының сабақтағы белсенділігін, қызығушылығын және сүйікті әрекеттерін байқау.
2. Әңгімелесу: оның қандай пәндерді, тапсырмаларды және бос уақыттағы әрекеттерді ұнататынын анықтау.
3. Зерттеу: кәсіптер туралы ақпаратты кітаптардан, сенімді интернет-ресурстардан және мамандардан жинау.
4. Практика: кәсіпке қатысты шағын тапсырма, тәжірибе, жоба немесе рөлдік ойын өткізу.
5. Рефлексия: оқушыдан «Не білдім?», «Не қызықтырды?», «Нені зерттегім келеді?» деп сұрау.

4.5. Практикалық тапсырма үлгісі

Тақырыбы: «Кәсіпті зерттеу зертханасы»

Оқушылар 3–4 адамнан топқа бөлініп, бір кәсіпті таңдайды. Олар төмендегі сұрақтарды зерттейді:

- Бұл мамандықтың негізгі міндеттері қандай?

- Қандай білім мен дағдылар қажет?
- Қай жерде жұмыс істеуге болады?
- Бұл кәсіп қоғамға қандай пайда әкеледі?
- Осы мамандыққа қызығатын оқушы қазірден бастап нені үйрене алады?

Әр топ зерттеу нәтижесін постер, презентация немесе ауызша таныстырылым түрінде ұсынады.

Күтілетін нәтиже: оқушылар кәсіптер туралы ақпарат жинауды, топта жұмыс істеуді, өз ойын дәлелдеуді және қызығушылықтарын бағалауды үйренеді.

4.6. Жас ерекшелігін ескеру

- 5-сыныпта: кәсіптермен танысуға және қызығушылықтарды байқауға басымдық беру.
- 6-сыныпта: қабілеттерді, пәндерге бейімділікті және әртүрлі еңбек салаларын зерттеу.
- 7-сыныпта: кәсіптерді салыстыру, болашақ білім бағыттары туралы бастапқы түсінік қалыптастыру және жеке қызығушылық картасын жасау.

Бұл бөлініс ұсыныстық сипатта болады. Оқушының жеке даму қарқыны мен қызығушылығын ескерген жөн.

5. 8–11-сынып жетекшілеріне арналған әдістемелік ұсынымдар

5.1. Негізгі мақсаты

Оқушыларға кәсіби өзін-өзі анықтауға, жеке мүмкіндіктері мен қызығушылықтарын еңбек нарығы және білім беру мүмкіндіктері туралы ақпаратпен салыстыруға, әрі қарайғы оқу бағыты мен кәсіби даму жоспарын қалыптастыруға көмектесу.

Бұл кезеңде кәсіптік бағдар беру жүйелі, ақпаратқа негізделген және жеке оқушымен жүргізілетін жұмысты қамтуы қажет.

5.2. Негізгі міндеттері

- Оқушының кәсіптік қызығушылықтары мен жеке қабілеттерін зерттеу.
- Бейіндік пәндер мен ықтимал мамандықтар арасындағы байланысты түсіндіру.
- Колледждер, жоғары оқу орындары және өзге де білім алу жолдары туралы ақпарат беру.
- Мамандықтарға қойылатын білімдік, кәсіби және жеке талаптарды зерттеу.
- Еңбек нарығындағы өзгерістер, технологиялық даму және жаңа кәсіптер туралы ақпаратпен жұмыс істеу.

- Мақсат қою, шешім қабылдау және жеке оқу жоспарын құру дағдыларын дамыту.
- Кәсіптік таңдау кезінде ата-анамен және педагогтермен сындарлы диалог орнату.

5.3. Ұсынылатын іс-шаралар

Іс-шара	Мазмұны	Ұсынылатын сыныптар
«Менің кәсіби қызығушылықтарым»	Қызығушылықтар мен қабілеттерді талдау	8–9
«Мамандықты саналы таңдау»	Таңдау өлшемдері мен шешім қабылдау жолдарын қарастыру	8–11
«Бейіндік пәндер және болашақ мамандық»	Пәндер мен білім бағыттарының байланысын талдау	8–11
«Колледж және ЖОО мүмкіндіктері»	Оқу бағдарламалары, қабылдау талаптары және оқу жолдары туралы ақпарат жинау	9–11
«Кәсіп иесімен кәсіби сұхбат»	Еңбек міндеттері, жұмыс ортасы және кәсіби даму жолы туралы сұхбат	8–11
«Кәсіптік бағдар экскурсиясы»	Колледждерге, жоғары оқу орындарына, кәсіпорындарға бару	8–11
«Мамандықтар жәрмеңкесі»	Оқу орындары мен кәсіп салалары туралы таныстырылымдар	8–11
«Менің кәсіби даму жоспарым»	Жеке мақсаттар мен келесі қадамдарды белгілеу	9–11

5.4. Әр сынып бойынша жұмыс ерекшеліктері

8-сынып — қызығушылық пен мүмкіндікті зерттеу

- Кәсіптік қызығушылықтар картасын құру.
- Бейіндік пәндер мен еңбек салалары арасындағы байланысты қарастыру.
- Әртүрлі кәсіп иелерінің жұмысымен танысу.
- Өзіндік бағалау және мақсат қою жаттығуларын өткізу.

Нәтиже: оқушы өзінің қызығушылықтары мен зерттегісі келетін кәсіп салаларын анықтай бастайды.

9-сынып — білім беру бағытын таңдау

- Оқуды жалғастырудың ықтимал жолдарын салыстыру.
- Колледждердегі мамандықтар мен жоғары сыныптарда оқудың мүмкіндіктерін зерттеу.
- Қабылдау талаптарын ресми дереккөздерден тексеру.
- Оқушымен және ата-анасымен жеке кәсіптік бағдар әңгімесін өткізу.

Нәтиже: оқушы өзінің әрі қарайғы оқуына қатысты бірнеше негізделген нұсқаны қарастырады.

10-сынып — кәсіби бағытты нақтылау

- Таңдалған салалардағы мамандықтардың талаптарын зерттеу.
- Бейіндік пәндерді оқу мақсаттарымен байланыстыру.
- Оқу орындарының бағдарламаларын салыстыру.
- Портфолио, жоба, еріктілік немесе кәсіби байқаулар арқылы тәжірибе жинақтау.

Нәтиже: оқушы өзінің кәсіби бағытын нақтылап, қажетті дағдыларын дамыту жоспарын жасайды.

11-сынып — кәсіби таңдау және іске асыру

- Оқу орындары мен мамандықтардың талаптарын нақтылау.
- Қабылдау мерзімдерін, емтихандарды және қажетті құжаттарды тексеру.
- Бір негізгі және бірнеше балама оқу бағытын белгілеу.
- Уақытты жоспарлау, өтініш беру және өзін таныстыру дағдыларын дамыту.

Нәтиже: оқушы білім алудың келесі кезеңіне арналған нақты әрі икемді жоспар құрады.

5.5. Жеке кәсіптік даму жоспарының үлгісі

Оқушыға төмендегі кестені толтыруды ұсынуға болады.

Жоспар тармағы	Оқушының жауабы
Менің қызығушылықтарым	Қандай пәндер мен әрекеттер маған ұнайды?
Менің күшті жақтарым	Қандай тапсырмаларды жақсы орындаймын?
Қызықтыратын кәсіптер	Қандай 2–3 кәсіпті зерттегім келеді?
Қажетті білім мен дағдылар	Нені үйренуім немесе дамытуым керек?
Білім алу жолдары	Қандай оқу орындары мен бағдарламалары сәйкес келеді?
Алдағы әрекеттерім	Осы айда қандай нақты қадам жасаймын?
Балама жоспар	Бірінші таңдауым сәйкес келмесе, қандай басқа мүмкіндік бар?

Сынып жетекшісіне ескерту: оқушының жоспарын оның орнына толтырмаңыз. Жетекші бағыттаушы сұрақтар қойып, ақпаратты тексеруге және баламаларды салыстыруға көмектесуі керек.

5.6. Жеке және топтық кеңес беруді ұйымдастыру

8–11-сынып оқушыларымен әңгімелесу кезінде мына сұрақтарды қолдануға болады:

- Қандай іспен айналысқанда уақыттың қалай өткенін байқамай қаласың?

- Қандай пәндер саған қызықты және неліктен?
- Жұмыста сен үшін не маңызды: шығармашылық, адамдарға көмектесу, зерттеу, техникалық міндеттер әлде ұйымдастыру ма?
- Қай кәсіп туралы көбірек білгің келеді?
- Таңдаған бағытыңа қажет білім мен дағдыларды қайдан алуға болады?
- Қандай кедергілер бар және оларды жеңудің қандай жолдары бар?

Кәсіптік бағдар тестілері қолданылған жағдайда, олардың нәтижелерін түпкілікті шешім ретінде емес, қосымша талқылауға арналған материал ретінде қарастырған дұрыс.

6. Кәсіптік бағдар беру жұмысын ұйымдастырудың ортақ алгоритмі

Барлық сынып жетекшілеріне төмендегі кезеңдерді ұстану ұсынылады.

1-кезең. Диагностика және бастапқы зерттеу

Оқушылардың кәсіптер туралы түсінігін, қызығушылықтарын, сұраныстарын және алдыңғы тәжірибесін анықтау.

2-кезең. Ақпараттандыру

Сынып сағаттары, кәсіптер туралы материалдар, кәсіби кездесулер және білім беру бағыттары жөнінде ақпарат ұсыну.

3-кезең. Практикалық тәжірибе

Жобалар, экскурсиялар, мамандармен сұхбат, рөлдік ойындар және тәжірибелік тапсырмалар ұйымдастыру.

4-кезең. Кеңес беру және қолдау

Оқушымен жеке әңгімелесу, ата-анамен байланыс және қажет жағдайда мектеп психологы мен кәсіптік бағдар маманына жүгіну.

5-кезең. Рефлексия және нәтижені бағалау

Оқушының кәсіптер туралы білімі, қызығушылықтары мен келесі қадамдары қалай өзгергенін талдау.

7. Кәсіптік бағдар беру жұмысының жылдық жоспарының үлгісі

Төмендегі жоспарды мектептің тәрбие жұмысының жоспарына және сыныптың ерекшелігіне сәйкес бейімдеуге болады.

Мерзімі	Жұмыс мазмұны	Жауаптылар
Қыркүйек	Оқушылардың қызығушылықтарын анықтау, бастапқы сауалнама немесе әңгімелесу	Сынып жетекшілері
Қазан	«Кәсіптер әлемі» тақырыбында сынып сағаттарын өткізу	Сынып жетекшілері
Қараша	Ата-аналар мен кәсіп иелерінің қатысуымен кәсіби кездесулер ұйымдастыру	Сынып жетекшілері, ата-аналар

Желтоқсан	Кәсіптер туралы шығармашылық және зерттеу жобаларын қорғау	Пән мұғалімдері, сынып жетекшілері
Қаңтар	Оқушылардың қызығушылықтарын қайта талқылау, кәсіби даму бойынша кеңес беру	Сынып жетекшілері, психолог
Ақпан	Колледждермен, жоғары оқу орындарымен немесе кәсіпорындармен таныстыру жұмыстарын жүргізу	Мектеп әкімшілігі, жауапты педагогтер
Наурыз	«Мамандықтар жәрмеңкесі», кәсіби шеберлік таныстырылымдары	Сынып жетекшілері, серіктестер
Сәуір	Оқушылардың жеке жоспарларын әзірлеу немесе жаңарту	Сынып жетекшілері
Мамыр	Жылдық жұмысты қорытындылау, кері байланыс жинау және келесі жылға ұсыныстар әзірлеу	Сынып жетекшілері

Маңызды: іс-шаралар саны мен мерзімдері мектептің күнтізбелік жоспарына қарай өзгертіледі. Кәсіптік бағдар беру жұмысы тек жекелеген мерекелік іс-шаралармен шектелмей, оқу жылы бойы жүйелі жүргізілуі тиіс.

8. Ата-аналармен жүргізілетін жұмыс

Ата-аналар кәсіптік бағдар беруде қолдаушы серіктес болуы керек. Олардың міндеті — баланың таңдауын оның орнына жасау емес, ақпарат жинауына және мүмкіндіктерін зерттеуіне көмектесу.

Сынып жетекшілеріне мынадай жұмыстар ұсынылады:

- «Балаға мамандық таңдауда қалай көмектесуге болады?» тақырыбында ата-аналар жиналысын өткізу;
- ата-аналарды өз кәсіптері туралы әңгімелеуге немесе кәсіби кездесулерге шақыру;
- әртүрлі еңбек салаларындағы мамандармен танысуға мүмкіндік жасау;
- ата-аналарға баланың қызығушылығын тыңдау және таңдауына құрметпен қарау жөнінде ұсынымдар беру;
- 8–11-сыныптарда білім беру бағыттары мен қабылдау талаптары туралы ақпараттық кездесулер ұйымдастыру.

9. Кәсіптік бағдар беру жұмысының тиімділігін бағалау

Бағалау кезінде тек өткізілген іс-шаралардың санын емес, оқушының танымдық және жеке дамуындағы өзгерістерді ескеру қажет.

Бағалау көрсеткіші	**Бақылауға болатын нәтиже**
Кәсіптер туралы білім	Оқушы әртүрлі кәсіптерді сипаттай алады
Өзін-өзі тану	Өзінің қызығушылықтары мен күшті жақтарын атай алады
Ақпарат іздеу дағдысы	Кәсіптер мен оқу бағдарламалары туралы ақпаратты сенімді дереккөздерден іздейді

Шешім қабылдау	Бірнеше нұсқаны салыстырып, таңдау себептерін түсіндіреді
Жоспарлау	Жасына сәйкес келесі қадамдарын белгілей алады
Белсенділік	Кәсіптік бағдар жобаларына, кездесулерге және зерттеу жұмыстарына қатысады

Бағалаудың тиімді тәсілдері — бастапқы және қорытынды сауалнама, оқушының рефлексиясы, жеке әңгімелесу, шығармашылық жұмыстар мен жобаларды талдау.

Оқушыларды мамандық таңдаған-таңдамағанына қарай бағалауға, олардың қызығушылықтарын бір-бірімен салыстыруға немесе психологиялық тест нәтижелерін таңбалау құралы ретінде пайдалануға болмайды.

10. Сынып жетекшілеріне арналған негізгі әдістемелік талаптар

1. Жас ерекшелігін ескеру. Бастауыш сыныпта ойын мен танымға, орта буында өзін тануға, жоғары сыныпта кәсіби жоспарлауға басымдық беру.
2. Кәсіптердің алуан түрлілігін көрсету. Әлеуметтік, техникалық, шығармашылық, ғылыми, өндірістік және кәсіпкерлік салаларды қамту.
3. Стереотиптерге жол бермеу. Кәсіптерді жынысына, әлеуметтік жағдайына немесе отбасының мүмкіндігіне қарай шектемеу.
4. Нақты ақпарат беру. Оқу орындарына қабылдау талаптарын, білім беру бағдарламаларын және кәсіби мүмкіндіктерді ресми дереккөздер арқылы тексеру.
5. Оқушының еркін таңдауын құрметтеу. Мамандық таңдауға қысым көрсетпеу және белгілі бір кәсіпті міндеттемеу.
6. Жеке ерекшеліктерді ескеру. Оқушылардың қабілеті, қызығушылығы, білім алу қарқыны мен жеке қажеттіліктеріне назар аудару.
7. Серіктестік орнату. Пән мұғалімдерімен, педагог-психологпен, ата-аналармен және кәсіби мамандармен бірлесіп жұмыс жүргізу.
8. Жүйелілікті қамтамасыз ету. Кәсіптік бағдар беру іс-шараларын жылдық жоспарға енгізіп, олардың нәтижесін талдау.

Кәсіптік бағдар беру — оқушыға тек болашақ мамандықты таңдауға көмектесу емес, оның өзін тануына, қабілеттерін дамытуына, еңбекке құрметпен қарауына және өмірлік шешімдерді саналы қабылдауына ықпал ететін үздіксіз педагогикалық жұмыс.

Сынып жетекшілерінің қызметі жас ерекшелігіне сай ұйымдастырылған, тәжірибеге негізделген және оқушының жеке таңдауын құрметтейтін жұмыс жүйесіне құрылуы қажет.

Дайындаған: кәсіби бағдар беруші З.Кенжеахметова